

Instruks for Jernbanedirektoratet

1. Organisering

Jernbanedirektoratet er et forvaltningsorgan underlagt Samferdselsdepartementet.

2. Formål og avgrensning

Jernbanedirektoratet skal sørge for at jernbanesektoren drives mest mulig effektivt, sikkert og miljøvennlig til beste for de reisende, godstransporten og samfunnet.

Jernbanedirektoratet skal på vegne av staten ha et helhetlig ansvar for styring og koordinering av jernbanesektoren. Styringen og koordineringen skal være i tråd med overordnede retningslinjer fra Samferdselsdepartementet. Jernbanedirektoratet vil ha et totalansvar for å inngå avtaler om kjøp av jernbaneinfrastruktur tjenester fra Jernbaneinfrastrukturforetaket, materieltjenester fra materiellselskapet og kjøp av persontransporttjenester med tog fra togselskapene. Direktoratet skal opptre ikke-diskriminerende overfor aktørene i sektoren. Direktoratet vil ha et overordnet og helhetlig ansvar for sikkerhet og beredskap hva angår jernbanen som en del av det samlede transportsystemet.

Direktoratet skal initiere, utvikle og presentere forslag som angår utviklingen av jernbanen som del av det samlede transportsystemet. For øvrig skal direktoratet i nødvendig utstrekning samarbeide med aktørene i jernbanesektoren, andre transportetater og virksomheter, lokale myndigheter og bransje- og interesseorganisasjoner, der dette kan gi gevinst ut fra virksomhetens formål, effektiv ressursbruk og brukervennlighet.

3. Arbeidsoppgaver

I interimperioden (2016) skal direktoratet forberede grunnlaget for operativ drift fra 1.1.2017, jf. tildelingsbrev for 2016.

Jernbanedirektoratet skal fra 1.1.2017, innenfor de rammer som Stortinget og Samferdselsdepartementet fastsetter, bl.a. ha ansvar for:

- Å initiere, utvikle og presentere forslag som angår utviklingen av jernbanen og kollektivtransportsystemet i lys av de transportbehovene direktoratet identifiserer.
- Å etablere planer for den fremtidige utviklingen av jernbanen i Norge. Dette inkluderer å legge frem langsiktige utviklingsplaner for sektoren, fremtidige rutemodeller, konseptutredninger og prioriterte forslag og tiltaksplaner som grunnlag for politiske beslutninger.
- Koordinering av sektoren. Dette innebærer blant annet å sikre et hensiktsmessig samspill mellom infrastrukturutvikling, jernbanetransport og persontogmateriell, og å ta et overordnet og helhetlig ansvar for sikkerhet og beredskap, herunder påse at krav til utvikling av nasjonalt sikkerhetsnivå følge opp.
- Å inngå og følge opp nødvendige avtaler om utbygging, forvaltning, drift og vedlikehold av infrastrukturen, kjøp av persontransport, tilgang på persontogmateriell mv.

- Å overvåke kompetansesituasjonen i sektoren og utarbeide strategier og være pådriver for at utdanningssystemet skal kunne møte sektorens behov for kompetanse.
- Å drive Norsk jernbaneskole som et kompetansesenter for jernbanesektoren i Norge.
- Styring og drift av Norsk Jernbanemuseum.
- Deltakelse i internasjonalt samarbeid.
- Å avgi uttalelser i saker som forelegges av Samferdselsdepartementet og i den utstrekning departementet ber om det, bistå ved behandling av saker mv, samt ta opp saker på eget initiativ blant annet knyttet til regelverksutviklingen i sektoren.
- Å rapportere til Samferdselsdepartementet i løpet av året og i en egen årsrapport om Jernbanedirektoratets aktiviteter og resultater, bl.a. i forhold til overordnede mål.

Jernbanedirektoratets virksomhet skal utøves i overensstemmelse med lover og forskrifter og pålegg i medhold av disse, samt de til enhver tid gjeldende instruks, fullmakter og styringsdokumenter.

De saker som behandles, skal behandles i samsvar med god forvaltningsskikk og etter de regler som gjelder for saksbehandlingen i offentlig sektor.

4. Daglig ledelse

Den daglige ledelse av Jernbanedirektoratet utøves av direktøren. Direktøren beskikkes av Kongen etter innstilling fra samferdselsministeren.

Direktøren skal:

- Sørge for at direktoratets ansvar og oppgaver (punktene 2 og 3) løses på en best mulig måte,
- Orienter Samferdselsdepartementet om viktige saker som berører Jernbanedirektoratets ansvarsområde,
- Sørge for god kvalitet på de saker som legges fram for Samferdselsdepartementet,
- Avgjøre alle saker som ikke kreves forelagt overordnet myndighet,
- Sørge for at Jernbanedirektoratet drives effektivt i samsvar med gjeldende lover og regler og i henhold til de krav som fastsettes i styringsdialogen med Samferdselsdepartementet,
- Ha ansvaret for at det finnes dokumenterbare systemer for intern kontroll og risikostyring og at det gjennomføres evalueringer av direktoratets effektivitet, måloppnåelse og resultater,
- Bidra til en moderne, åpen og brukerorientert forvaltning,
- Bidra til gode samhandlingsrutiner med Jernbaneinfrastrukturforetaket, tilsynsmyndigheter, andre offentlige og lokale myndigheter, involverte interesseorganisasjoner og togselskaper.

Direktøren har myndighet til å treffe vedtak i saker som blir delegert fra Samferdselsdepartementet.

5. Myndighet til å fastsette instruks

Samferdselsdepartementet har myndighet til å fastsette ny instruks eller foreta endringer i instruksen.

6. Ikrafttreden

Denne instruksen trer i kraft fra det tidspunkt departementet beslutter.